

Prawa osób w systemie Eurodac – przypomnienie aktualnych zasad

Posted on 2025-11-28

System Eurodac, ustanowiony pierwotnie w 2000 r. i następnie ujednolicony w ramach rozporządzenia (UE) nr 603/2013, pozostaje jednym z kluczowych elementów unijnej polityki azylowej i funkcjonowania systemu dublińskiego. Do czasu wejścia w życie nowych przepisów w ramach reformy przygotowywanej w kontekście paktu migracyjno-azylowego obowiązują dotychczasowe zasady dotyczące realizacji praw osób, których dane są przetwarzane w systemie.

Raport Grupy Nadzorczej Eurodac (Eurodac Supervision Coordination Group) z 2019 r. podkreśla, że:

- prawo dostępu,
- prawo do sprostowania,
- prawo do usunięcia danych,

należą do podstawowych gwarancji ochrony danych osobowych. W obszarze migracji mają

one szczególne znaczenie ze względu na potencjalnie daleko idące skutki błędnego lub bezprawnego przetwarzania danych dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową. Ich skuteczne wykonywanie zwiększa przejrzystość przetwarzania, pozwala wykrywać nieprawidłowości, poprawia jakość danych oraz stanowi istotny element nadzoru nad funkcjonowaniem systemu Eurodac.

Przepisy pozostają w mocy do czasu reformy

Pomimo trwającego procesu wdrożenia nowej wersji Eurodac procedury udzielania dostępu do danych, ich poprawiania i usuwania pozostają niezmienione. Państwa członkowskie są nadal zobowiązane do stosowania obowiązujących przepisów regulacji 603/2013 oraz zapewnienia osobom zarejestrowanym w systemie realnej możliwości wykonywania ich praw.

Realizacja praw w Polsce – obowiązujące rozwiązania krajowe

W Polsce zasady współpracy organów odpowiedzialnych za wykonywanie przepisów rozporządzenia 603/2013 w sprawach cudzoziemców zostały określone w porozumieniu administracyjnym z 1 czerwca 2015 r., zawartym pomiędzy:

- Komendantem Głównym Policji,
- Komendantem Głównym Straży Granicznej,
- Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców,
- Radą ds. Uchodźców,
- Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji.

Porozumienie to określa zasady wzajemnej współpracy oraz koordynacji działań organów właściwych w zakresie realizacji przepisów rozporządzenia (UE) nr 603/2013, w tym podział odpowiedzialności, zasady komunikacji, wymianę informacji oraz procedury postępowania przy obsłudze wniosków o dostęp, sprostowanie i usunięcie danych.

Zgodnie z porozumieniem cudzoziemiec, którego dane daktyloskopijne zostały wprowadzone do Eurodac, jest uprawniony do złożenia wniosku ustnie do protokołu lub pisemnie. Wniosek należy kierować do Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców.

Podsumowanie

Choć unijna reforma Eurodac jest w toku, do czasu jej wejścia w życie obowiązuje aktualny reżim prawny oparty na rozporządzeniu 603/2013 oraz krajowym porozumieniu z 2015 r. Przepisy te nadal stanowią podstawę wykonywania praw osób, których dane znajdują się w systemie, a także określają ramy współpracy właściwych organów krajowych. Do momentu wdrożenia nowych regulacji kluczowe pozostaje zapewnienie osobom zarejestrowanym w Eurodac jasnych informacji o przysługujących im uprawnieniach oraz o obowiązujących procedurach ich realizacji.